

ПАТОГЕНЕЗ КІНЕТОЗУ (ХВОРОБИ РУХУ) У СОБАК

Мабуть кожна людина у своєму житті відчувала у автомобільній подорожі, на кораблі чи в літаку приступ різкої нудоти, запаморочення та загального нездужання. Ми називаємо це «морською» чи «транспортною» хворобою, а вчені дали визначення даному 18 захворюванню – кінетоз. Але дана проблема може спіткати не тільки людей, але і тварин.

Насправді, існує довга історія використання тварин для моделювання морської хвороби людини. Найперші дослідження захитування були проведено на собаках на початку 1900-х років - вчені крутили тварин на платформі, визиваючи приступ нудоти. З тих пір вчені виявили, що кішки, мавпи, птахи, вівці і коні страждають захитуванням. Є також деякі тварини, які несприйнятливі до захитування, наприклад макаки [2].

Транспортна хвороба у собак – поширена проблема. Рухова нудота частіше зустрічаються у молодих собак, ніж у дорослих. Причина може бути пов'язана з тим, що відділи внутрішнього вуха, які беруть участь в балансі, ще не повністю розвинені. Цуценята часто «переростають» захитування до 1 року [1].

Причини морської хвороби досі є предметом наукових досліджень. Відповідно до теорії В. І. Воячека, головна роль у виникненні кінетозів належить рецепторам вестибулярного апарату. Ці рецептори реагують на зміни руху тіла і передають сигнали про силу і характер цих прискорень в мозок. Інша причина морської хвороби – конфлікт між сигналами, які надходять в центральну нервову систему з вестибулярного апарату і органів зору [3].

Тобто, коли собака знаходиться у транспорті, що рухається, в неї задіяні три центри пізнання дійсності: зір, опорно-рухова система та вестибулярний апарат, які відправляють сигнали до головного мозку. Очі собаки сприймають інформацію про рух тварини в даний момент (швидка зміна картинки за вікном, наприклад, автомобілю), опорно-рухова система посилає сигнал, про майже незмінне положення тіла – сильного руху немає, а вестибулярний апарат сприймає найменші коливання дороги, і також вважає, що ми у русі. Мозок, аналізуючи зовсім різну від головних центрів пізнання інформацію, вважає, що організм піддався значній інтоксикації. Схожий спосіб сприйняття дійсності, ще до появи машин, спостерігався тільки при інтоксикації організму. Блювання – це засіб позбавитися від цієї отрути. Цікавою гіпотезою про причини виникнення морської хвороби є накопичення організмом гістаміну. В тривалі плавання моряки раніше часто брали живих свиней, як запас м'яса. Ці тварини чомусь взагалі не страждали морською хворобою, на що першим звернув увагу австрійський біолог Райнхард Ярош. Виявилось, що організм свині не накопичує гістамін. Цей гормон виробляється клітинами мозку і потрібний для адекватного тону м'язів травного каналу. Високий рівень гістаміну, як раз і

призводить до скорочення м'язів шлунка і нудоти. Провівши кілька експериментів, Ярош зміг зрозуміти, що конфлікт сигналів внутрішнього вуха і зорової інформації призводить до підвищення вироблення гістаміну. Логічно було б припустити, що захитування простіше запобігти уповільненням синтезу гістаміну і прискоренням його розпаду [3, 4].

Отже, як попередити та допомогти своєму улюбленцю під час подорожей?

1. У багатьох собак захитування можна звести до мінімуму за допомогою вмикання кондицінеру;

2. Кращий спосіб полегшити занепокоєння вашої собаки – це зробити кілька коротких поїздок перед тим, як відправитися в далеку дорогу;

3. Утримайтеся від годування собаки за 12 годин до поїздки;

4. Запропонуйте спеціальні іграшки для подорожей.

Література

1. Motion Sickness in Dogs By Tammy Hunter, DVM; Ernest Ward, DVM
URL: [https://vcahospitals.com/know-your-pet/motion-sickness-in-dogs#:~:text=Motion%20sickness%20in%20dogs%20is,are%20about%201%20year%20old](https://vcahospitals.com/know-your-pet/motion-sickness-in-dogs#:~:text=Motion%20sickness%20in%20dogs%20is,are%20about%201%20year%20old;);

2. Do Animals Get Seasick? URL: <https://www.livescience.com/33771-animals-seasick.html>;

3. Як позбутись від морської хвороби? URL: <https://ukr.media/medicine/368482/>;

4. Kuitunen T., Leino T., Parkkola K. Motion sickness at sea and in the air // Duodecim, 2011, vol. 127 (13), p. 1378-80.